

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY 5 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

MUZYKA

Na podstawie programu nauczania ogólnego muzyki w klasach IV-VI szkoły podstawowej, M. Gromek, G. Kilbach.

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW W SKALI OCEN SZKOLNYCH

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także:

- szczególnie interesuje się muzyką, posiada rozszerzone wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej,
- ma wzorowo zorganizowany warsztat pracy,
- jest wyróżniająco aktywny na lekcjach,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- bierze udział w szkolnych lub pozaszkolnych konkursach muzycznych,
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
- prezentuje swoje umiejętności muzyczne w szkolnych i środowiskowych uroczystościach, akademiach, imprezach artystycznych,
- wykonuje dodatkową pracę domową wyznaczoną przez nauczyciela,
- samodzielnie i twórczo rozwija indywidualne uzdolnienia artystyczne i zainteresowania muzyczne na zajęciach pozalekcyjnych lub regularnie uczestniczy w zajęciach koła muzycznego.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który opanował na wysokim poziomie zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, ponadto:

- posługuje się w szerokim zakresie zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,

- realizuje pomysły muzyczne rozwijając własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne, - ma bardzo dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- wykazuje dużą aktywność na lekcji,
- starannie wykonuje ćwiczenia praktyczne,
- bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi bronić swój pogląd i postawę twórczą,
- jest zawsze przygotowany do zajęć.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy w stopniu dobrym , a także:

- potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych,
- stara się wywiązywać ze swoich obowiązków,
- ma dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania praktyczne i teoretyczne,
- zazwyczaj pracuje systematycznie i efektywnie (indywidualnie i w zespole),
- poprawnie formułuje wnioski,
- dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- bierze czynny udział w zajęciach lekcyjnych.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który częściowo opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki oraz:

- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe,
- wykonuje typowe ćwiczenia i zadania muzyczne o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela,
- nie zawsze pracuje systematycznie,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- przejawia niezdecydowanie i powściągliwość w działaniach muzycznych,

- ma słabo zorganizowany warsztat pracy.

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który na poziomie elementarnym opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, a także:

- z pomocą nauczyciela realizuje ćwiczenia i zadania muzyczne o łatwym stopniu trudności, nie potrafi samodzielnie wykonać działań w poszczególnych formach aktywności,
- nie pracuje systematycznie,
- niestarannie wykonuje ćwiczenia,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- biernie uczestniczy w zajęciach,
- trudno organizuje swój warsztat pracy
- nie wywiązuje się z obowiązków i powierzonych zadań.

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania oraz:

- nie przejawia zainteresowania przedmiotem oraz żadnej aktywności muzycznej,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu,
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych,
- jest nieprzygotowany do lekcji, - nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie uzupełnia ćwiczeń,
- nie wykazuje żadnej chęci poprawy oceny,
- wykazuje całkowitą niechęć do przedmiotu oraz pracy.

Ocena niedostateczna nie jest wynikiem braku możliwości i uzdolnień muzycznych ucznia, ale wynika z jego całkowitej niechęci do realizacji zadań edukacyjnych i lekceważącego stosunku do przedmiotu.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń poznaje podstawowe pojęcia i terminy muzyczne, rozumie ich znaczenie i wykorzystuje w wykonywaniu i słuchaniu muzyki, prowadzeniu rozmów o muzyce oraz poszukiwaniu informacji o muzyce.

II. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń tworzy wypowiedzi – wykonuje utwory muzyczne i tańce, improwizuje i komponuje proste struktury dźwiękowe i układy taneczno-ruchowe, przedstawia cechy i charakter słuchanych i wykonywanych utworów słowami lub innymi środkami ekspresji.

III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń interpretuje wykonywane utwory zgodnie z tekstem, charakterem i funkcją. Słucha muzyki, rozpoznaje, rozróżnia i omawia jej cechy, przedstawia własny stosunek do słuchanego i wykonywanego repertuaru.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Uczeń:

- 1) stosuje podstawowe pojęcia muzyczne (melodia, akompaniament, rytm, dźwięk, akord, gama, tempo);*
- 2) wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych określających podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, harmonię, agogikę, dynamikę, artykulację);*
- 3) odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej (nazwy siedmiu dźwięków gamy oraz ich położenie na pięciolinii, klucz wiolinowy, znaki graficzne pięciu wartości rytmicznych nut i pauz, podstawowe oznaczenia metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne);*
- 4) poprawnie używa nazw podstawowych instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) i zespołów wykonawczych (np. chór, orkiestra);*
- 5) określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (poloneza, krakowiaka, mazura, kujawiaka i oberka);*
- 6) wymienia nazwy epok w dziejach muzyki i potrafi wskazać kompozytorów reprezentatywnych dla baroku, klasycyzmu, romantyzmu i muzyki XX w.;*
- 7) korzysta z multimedialnych źródeł muzyki i informacji o muzyce.*

2. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń:

- 1) poprawnie śpiewa z pamięci polski hymn narodowy oraz hymn Unii Europejskiej¹;
- 2) śpiewa ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i wykonuje z pamięci) lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z towarzyszeniem instrumentu) piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym);
- 3) śpiewa, dbając o higienę głosu (stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i emisyjne);
- 4) gra na instrumentach ze słuchu i z wykorzystaniem nut (solo i w zespole) melodie, schematy rytmiczne, proste utwory i akompaniamenty (uczeń gra na jednym lub kilku instrumentach, do wyboru: dowolny instrument klasyczny lub elektroniczny, np. flet prosty, instrument klawiszowy, dzwonki, instrumentarium perkusyjne Orffa);
- 5) odtwarza ruchem i gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne, wykonuje kroki, figury i układy taneczne poloneza i krakowiaka, tańców ludowych (szczególnie własnego regionu) oraz podstawowe kroki wybranych tańców towarzyskich;
- 6) tworzy proste struktury rytmiczne, sygnały dźwiękowe, swobodne akompaniamenty, prosty dwugłos (burdon, nadgłos), ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów (samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela);
- 7) tworzy improwizacje ruchowe do muzyki;
- 8) tworzy według ustalonych zasad improwizacje wokalne i instrumentalne (ćwiczenie wykonuje samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem instrumentów wskazanych w pkt. 4 lub wykonanych przez uczniów);
- 9) tworzy wypowiedzi o muzyce za pomocą środków pozamuzycznych – odzwierciedla graficznie cechy muzyki i form muzycznych, rysuje, maluje i układa teksty do muzyki, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.

3. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń:

- 1) świadomie odbiera muzykę – słucha (słuchanie analityczne, ukierunkowane przez nauczyciela na wybrane cechy utworu) wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów) reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.) oraz dla muzyki jazzowej i rozrywkowej, słucha polskich pieśni patriotycznych oraz utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej;
- 2) rozpoznaje cechy i budowę utworu muzycznego – określa nastrój, tempo, dynamikę, fakturę

¹ Dnia 1 grudnia 2009 r. wszedł w życie traktat lizboński, który znosi zapisy o hymnie, fladze i innych symbolach Unii Europejskiej. Nieoficjalnie utwór Beethovena w opracowaniu instrumentalnym nadal jednak pełni funkcję hymnu UE. Nazywany jest obecnie „hymnem Europy”.

jednogłosową i wielogłosową, rozróżnia podstawowe formy muzyczne (A, AB, ABA, ABA', rondo, wariacje);

- 3) rozróżnia podstawowe głosy ludzkie (sopran, alt, tenor, bas), rodzaje zespołu wykonawczego (soliści, orkiestra symfoniczna, różne typy chórów i zespołów), określa grupy instrumentów (strunowe – smyczkowe, szarpane, uderzane; dęte drewniane i blaszane; perkusyjne) i główne instrumenty z tych grup;*
- 4) rozpoznaje charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (poloneza, krakowiaka, mazura, kujawiaka i oberka);*
- 5) charakteryzuje wybrane utwory muzyczne wysłuchane i omówione na zajęciach oraz inne, określając cechy muzyki, które decydują o charakterze utworu;*
- 6) porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów – J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Chopin, S. Moniuszko, W. Lutosławski;*
- 7) interpretuje (gra i śpiewa) utwory zgodnie ze wskazówkami wykonawczymi umieszczonymi w nutach oraz własnym odczuwaniem muzyki.*